

BIRGITTA STEEN

**af Marianne Gross
udgivet i akvarellen 2-2013**

Efter at have boet og rejst mange forskellige steder i verden har Birgitta Steen nu slået sig ned i Økolandsbyen Dyssekilde nær Hundested. Ikke fordi hun specifikt søgte at bo økologisk – faktisk var det lidt af et tilfælde, for hun kom til at trykke på den forkerte knap, da hun søgte bolig på internettet. Men prisen, størrelsen og beliggenheden passede hende, og konceptet tiltalte hende – selvom man hverken behøver at være buddhist eller vegetar for at bo der, som hun siger. Nu har hun desuden et godt arbejdsværelse på boligens øverste etage, atelierplads i 5 minutters gåafstand og er medlem af den lokale kunstnergruppe, som har fast udstillingsplads i et kælderlokale under den stedlige købmandsbutik.

Udgangspunktet var fødelandet Sverige, som hun forlod som 16-årig, fuld af kunstnerisk ambition, udlængsel og eventyrlyst. Hun var ikke den, der forpassede en chance for en god oplevelse, så hun nåede bl.a. at bo i England, Frankrig og USA i nogle år. Hun tog hyre på et skib og kom også til Australien, før hun besluttede sig for at tage en uddannelse som illustratør på en amerikansk kunsthøjskole. De grafiske fag interesserede hende meget, og hun vendte tilbage til Sverige for at søge ind på Konstfack. Efter et par forsøg blev hun optaget og hun nød hvert sekund af de 5 år, hun gik på skolen. Efter endt uddannelse fik hun straks arbejde som illustratør. Jobbet gik strygende og hun fik mange opgaver: emballagedesign, bogillustrationer, avisarbejde – senerehen også jobs på svensk tv og som scenograf på den danske teaterscene - men det betød også, at hun stort set måtte lægge alle sine egne personlige ambitioner som kunstner til side. Hun malede dog i fritiden, når hun kunne komme til det, og allerede i 1971 – lige efter hun var blevet færdig på Konstfack – havde hun faktisk sin første udstilling; men så gik der også en del år, før det igen blev muligt for hende at bruge tid på udstillingsvirksomhed.

I årene 1982-2001 boede hun i Danmark, hvor hun havde fået kontakt til en god gallerist i Århus. Dette betød, at hun kunne bruge mere af sin tid på egne arbejder og udstillinger, uden dog helt at slippe illustrationsarbejdet. Tiderne går op og ned, og efter nogle gode år blev alle – også galleriet - ramt af global økonomisk krise. Birgitta Steen kastede sig over at undervise på daghøjskole, primært i grafiske fag og maleri – det fandt hun virkelig sjovt. Hun nød at lære fra sig på de lange forløb, men på et tidspunkt blev reglerne for daghøjskole ændret, således at eleverne stort set kun var anbragte problembørn, utilpassede unge, narkomaner på afvænnings og deslige. Engagementet hos eleverne var ikke altid så stort, og hun opgav denne glædesløse gerning. Hun fortsatte dog med at undervise, nu i kortere forløb (en uge eller to) på almindelige højskoler. Alle sine opgaver går hun ind i med stor ildhu, og derfor blev det for stressende for hende hele tiden at skulle starte forfra med nye hold og give sig selv 100 % for så at opdage, at mange af deltagerne måske lige så meget var på højskoleopholdet for feriens skyld som for kursets.

Nu var hun dog kommet i forbindelse med et svensk rejsebureau, som bad hende holde kurser for deres gæster i Frankrig, Spanien, Grækenland og Marokko. Akvarelrejserne var en stor succes og samarbejdet var så fortrinligt, at det varede i 20 år, lige indtil ejeren af rejsebureauet gik på pension. På grund af praktiske forhold blev det udelukkende akvarel, hun arbejdede med på disse rejser – ikke fordi hun i begyndelsen havde noget særligt forhold til det. Faktisk var hun aldrig rigtig blevet undervist i akvarel, hverken på Konstfack eller på kunsthøjskolen i USA, så hun havde selv måttet lære sig at beherske mediet. Det ærgrer hende, at man ikke disse steder ville give akvarel en mere fremtrædende plads i undervisningen – men hun er glad for det store arbejde Arne Isacsson har gjort for at fremme akvarelmediet, og frem for alt vil hun gerne sende en dybfølt tak til Lars Lerin, som ved sine fantastiske billeder har gjort en ny generation opmærksom på akvarelmaleriets muligheder!

Grundet den store succes med rejserne blev Birgitta Steen kontaktet af forlaget Klematis, som gerne ville have hende til at skrive lærebøger om akvarel. Det er blevet til 6 – umådeligt populære - bøger i alt, inklusiv en enkelt kunstnerdagbog. Nu er hun dog nået et punkt i sit liv, hvor hun gerne vil koncentrere sig mere om sin egen kunst, så hun har skåret ned på bøgerne, bestillingsopgaverne og undervisningen. De mange år som illustrator og underviser har tidligere præget hendes malestil, men hun er begyndt at finde ind til andre sider af sig selv. Hun arbejder nu mere med volumen, dybder og farver og får dermed en intensitet frem, som hun nok ikke havde kunnet få tidligere i sit liv. Hun har en stor trang til at eksperimentere og til at arbejde tredimensionelt, og hun er slet ikke bange for at blande akvarel med andre medier. Hun viste mig bl.a. nogle meget spændende, temmelig store akvareller, som hun havde klæbet på skumplader. Ud af billedet havde hun skåret/klippet nogle "bølgeforme", så man igennem det blå vand kunne se det hvide i skumpladen nedenunder. Disse udklippede stykker havde hun så klæbet på billedet og ud over kanten. Dette gav en meget interessant reliefvirkning.

Hun kredser meget om emnet "vand", fordi det har så mange betydninger: Som bærer af pigmentet, som livgiver og kilden til livets oprindelse – men også som kilde til katastrofe og ødelæggelse (tænk bare på de senere års tsunamier og oversvømmelser). Ved at flytte til et økologisk minisamfund, hvor man prøver at leve mere basalt, er hun blevet mere bevidst om nytten af at spare på ressourcerne og at forurene mindst muligt. Derfor er der mange tanker og budskaber gemt i Birgitta Steens billeder. Synes man billederne er flotte eller interessante, bliver hun glad – men de er ikke kun pynt. Hun er en vidtfavnende og glad personlighed, som også rummer mange dybder og refleksioner. Hun elsker at have fået nye muligheder for at eksperimentere, og hun bruger meget af sin tid på at lege (som hun siger) med collager, svampetryk, sprøjter og deslige. Hun nyder også at have tid til selv at gå på kursus, hvor hun synes hun lærer noget nyt hver gang – blandt andet har hun haft stor glæde af kurser hos Hasse Karlsson samt englænderen Paul Riley. Hun har på disse kurser også lært meget om farver og pigmenter. Fra 2001 boede Birgitta Steen i Spanien i en årrække og hendes farveskala blev

domineret af citron og turkis. Nu bruger hun oftere mørkere farver med mere nordisk klang som indigo og payne's grey. Hun er desuden gået væsentligt op i format, nu hvor hun ikke er pålagt tekniske grænser fra forlag eller andre arbejdsgivere.

Efter at have været jorden rundt vil Birgitta Steen nu gerne slå rod i denne del af Danmark, hvor hun har familien tæt ved, og hvor hun er ved at få opbygget et godt kontaktnet. Hun er glad for at være en del af det lokale kunstmiljø i et aktivt bysamfund. Hun fortsætter med udstillingsaktiviteten, for hun vil meget gerne høre den respons, der kommer fra de besøgende. Dialogen med publikum er vigtig for hende. Men at slå rod betyder ikke at stå stille. Hun har gang i mange forskellige aktiviteter og mange planer for fremtiden. Da jeg besøgte hende, var hun næsten allerede igen på vej ud af døren på sin næste store USA-rejse, hvor hun skulle mødes med gamle venner. Efter det skulle hun arbejde videre på nogle skulpturer hun er ved at lave i flamingo. Idéen til at bruge det kom til hende en dag, hvor hun var træt af at bakse med de meget tunge, mere traditionelle materialer. Og så har hun selvfølgelig også idéer til mange flere akvareller, der skal males!